

CBN-advies 7-1 - Duur van het boekjaar

Artikel 9 van de wet van 17 juli 1975 en artikel 92 §1 van het Wetboek van Vennootschappen verplicht de ondernemingen minstens éénmaal per jaar een inventaris en een jaarrekening op te stellen. Aan de Commissie werd de vraag gesteld of uit deze verplichting, die bekrachtigd wordt door artikel 16 van de boekhoudwet en artikel 126 §1 van het Wetboek van vennootschappen, voortvloeit dat het een vennootschap verboden is om bij de oprichting of in de loop van het maatschappelijke leven in de statuten of bij een wijziging van de statuten uitzonderlijk een boekjaar te voorzien met een duur van meer dan 12 maanden.

Uit de commentaar die in de Memorie van Toelichting bij de boekhoudwet aan artikel 7¹ wordt gewijd, blijkt duidelijk de bedoeling van de wetgever om, onder voorbehoud van de sanctie bij niet-naleving, niets fundamenteels te wijzigen aan de verplichting die elke handelaar krachtens artikel 17 van het Wetboek van Koophandel sedert lange tijd heeft, om elk jaar een inventaris op te maken. Indien de wetgever nieuwe regels had willen invoeren in verband met het jaarlijks karakter van de inventaris en van de jaarrekening, dan zou dat zeer zeker expliciet in de loop van de voorbereidende werkzaamheden zijn gebleken.

Heeft de wet van 1975 ter zake niet geïnnoveerd, dan heeft de vraag betrekking op de toestand die voor deze wet bestond. Het lijkt evident dat de tekst zelf van de wet zich ertegen verzet dat het boekjaar stelselmatig een duur zou hebben van meer dan 12 maanden. Voor zover de Commissie bekend, bestaat er geen rechtspraak over de overeenstemming met de wet van een uitzonderlijke verlenging van een boekjaar. Ook in de rechtsleer wordt ter zake geen stelling genomen, hoewel dergelijke verlengingen in de praktijk vaak voorkomen. Dit bijzondere geval wordt niet behandeld in de commentaar van Van Ryn (Deel I, p. 455) en van Wauwermans (p. 420).

De Commissie is van oordeel dat een uitzonderlijke verlenging van het boekjaar tot een duur van meer dan 12 maanden geoorloofd is. Dit volgt uit artikel 15, §3 van het Wetboek van vennootschappen die uitdrukkelijk de mogelijkheid voorziet van een boekjaar met een duur van meer dan 12 maanden.

¹ Thans opgenomen in artikel 9 van de boekhoudwet.